

Høringsnotat til lovforslag om ændring af ligelønsloven (implementering af det omarbejdede ligebehandlingsdirektiv)

Følgende høringsberettigede organisationer har afgivet høringsvar:

Kommunernes Landsforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Lederenes Hovedorganisation, Landsorganisationen i Danmark, FTF, Akademikernes Centralorganisation, Kristelig Fagbevægelse, Centralorganisationernes Fællesudvalg, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte, Advokatrådet, Ligestillingsnævnet, Kvinderådet, KVINFO og Dansk Kvindesamfund.

Der er yderligere modtaget høringsvar fra Teknisk Landsforbund.

Følgende organisationer har yderligere haft lovudkastet i høring:

Danske Regioner, Kristelig Arbejdsgiverforening, Personalestyrelsen, Dommerforeningen, Institut for Menneskerettigheder, Koordinationen for kvinde og kønsforskning samt Netværk for Forskning om mænd.

Det bemærkes, at implementeringen forinden har været drøftet med arbejdsmarkedets parter og behandlet i en arbejdsgruppe nedsat af det faste implementeringsudvalg i Beskæftigelsesministeriet.

Organisationernes bemærkninger til lovforslaget:

Generelt

Høringsvarene er generelt positive over for lovforslaget, herunder at der indføres definitioner af alle former for forskelsbehandling og en godtgørelsesbestemmelse på ligelønsområdet. Høringsvarene har kun givet anledning til mindre redaktionelle ændringer i lovudkastet, dog er bestemmelsen om søgsmålskompetence for foreninger, organisationer og andre juridiske personer udeladt (§ 4 a, stk. 2, i lovudkastet sendt i høring). Der er i stedet henvist til de gældende regler og praksis med hensyn til henholdsvis mandatarsøgsmål og biintervention.

Ligelønsloven og ligebehandlingsloven

Flere høringsvar ønsker, at bestemmelser om positiv særbehandling gentages i ligelønsloven.

Desuden nævnes ønsket om et uafhængigt ligestillingsorgan, som også blev diskuteret i forbindelse med implementeringen af det ændrede ligebehandlingsdirektiv 2002/73/EF. **Teknisk Landsforbund** kritiserer i den forbindelse desuden, at artik-

lerne 21, 22, 26 og 30 om fremme af ligebehandling – dialog ikke er skrevet ind i lovændringen.

Teknisk Landsforbund kritiserer, at der er flere ligestillingslove. Forbundet mener, det var mere hensigtsmæssigt, hvis ligestillingsspørgsmål var samlet i en lov.

Kommentarer:

Reglerne om positiv særbehandling findes allerede i ligebehandlingsloven og skal ikke gentages i ligelønsloven.

Hvad angår et uafhængigt ligestillingsorgan, bemærkes, at direktivets artikel 20 om ligebehandlingsorganer i alt væsentligt er identisk med artikel 8 a i det ændrede ligebehandlingsdirektiv (direktiv 76/207 med efterfølgende ændringer), og at beskæftigelsesministeren netop efter aftale med ligestillingsministeren har redegjort for den danske implementering over for Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg, jf. spørgsmålene 51 og 52 (alm. del). Som det fremgår, er det i dag sådan, at Institut for Menneskerettigheder varetager en række overvågnings- undersøgelses-, og udredningsarbejder, og instituttet kan tage sager op af egen drift på flere diskriminationsområder, herunder køn. Derudover udfører universiteterne og Socialforskningsinstituttet uafhængig forskning på området, ligesom KVINFO, der er et landsdækkende informations-, dokumentations- og kulturcenter formidler kvinde- og kønsforskningens resultater til offentligheden. Endelig bistår Ligestillingsnævnet klagerne med vejledning om, hvor og hvordan en sag om forskelsbehandling kan anlægges og føres.

Hvad angår kritikken af, at dialog ikke er nævnt i lovforslaget til ændring af ligelønsloven baserer den danske arbejdsmarkedsmodel sig i et meget vidt omfang på overenskomstregulering, og dialog mellem arbejdsmarkedets parter er en integreret del af arbejdsmarkedsmodellen, ligesom dialog mellem lovgivningsmagten og arbejdsmarkeds parter er en integreret del af arbejdsmarkedsmodellen.

Ændringen af ligelønsloven er alene en implementering af det omarbejdede ligebehandlingsdirektiv, og en reform af ligestillingslovene har ikke været anset for påkrævet.

Definitionen af ligeløn

Teknisk Landsforbund har bemærket det præciserede forbud mod forskelsbehandling, hvor et fagligt klassifikationssystem anvendes som grundlag for lønfastsættelsen. **Teknisk Landsforbund** peger på, at der er tale om en ændring af den gældende ligelønslov.

Kommentarer:

Ligelønsdirektivet fra 1975 indeholder i artikel 1, stk. 2 en tilsvarende bestemmelse, og den ændrede formulering er således en kodificering af, hvad der hele tiden har været en følge af ligelønsprincippet.

Definitionen af indirekte forskelsbehandling

Teknisk Landsforbund mener ikke definitionen tager højde for EU-Kommissionens kritik af definitionen af indirekte forskelsbehandling i ligebehandlingsloven.

Kommentarer:

Definitionen af indirekte forskelsbehandling i lovforslaget om ændring af ligelønsloven er identisk med definitionen i ligebehandlingsloven.

Direkte forskelsbehandling i forbindelse med graviditet eller barselorlov

Teknisk Landsforbund ønsker, at beskyttelsen af barslende ikke er begrænset til en 14 ugers periode.

Kommentarer:

Lovforslagets ændring af ligelønslovens § 1a, stk. 1, omfatter både graviditet og kvinders 14 ugers barselorlov efter fødslen i overensstemmelse med direktivets artikel 2, stk. 2, litra c.

Viktimiseringsbestemmelsens udformning

Teknisk Landsforbund mener ikke, at lovforslagets formulering af ligelønslovens § 3, stk. 1, giver mulighed for at beskytte kolleger, der vidner i ligelønssager.

Kommentarer:

Den sproglige tilpasning af § 3, stk. 1, følger formuleringen i direktivets artikel 24.

Godtgørelsesbestemmelsens udformning

KTO mener, at forslagets ”kan”-formulering ikke lever op til direktivets krav i artikel 18. Med henblik på at sikre dette skal bestemmelsen efter KTO’s opfattelse formuleres som en ”skal”-bestemmelse.

Kommentarer:

Kan”-bestemmelsen er formuleret i overensstemmelse med almindelig dansk retstradition, se fx § 14 i ligebehandlingsloven. Bestemmelsen skal fortolkes i overensstemmelse med direktivets artikel 18, som der henvises til bemærkningerne, herunder EU-rettens krav om effektive sanktioner, der virker afskrækkende.

Klageadgang

Advokatsamfundet og Ligestillingsnævnet foreslår, at § 4 a om klageadgang omformuleres, så bestemmelsen blev mere tilgængelig.

Kommentarer:

§ 4 a har samme formulering, som artikel 17 i det omarbejdede ligebehandlingsdirektiv. Hvad angår artikel 17, stk. 2 om søgsmålskompetence for foreninger, organisationer og andre juridiske personer, er disse regler allerede implementeret i kraft af gældende regler og praksis med hensyn til henholdsvis mandatarsøgsmål og biintervention. Der henvises i den anledning til Retsplejerådets betænkning nr. 1468/2005, Reform af den civile retspleje IV, Gruppesøgsmål mv., s. 197f.

Lovforslagets terminologi

KL, DA og FA kritiserer, at lovforslaget ikke konsekvent anvender en direktivnær formulering, og at ligebehandlingsloven ikke bliver bragt i overensstemmelse med terminologien i det omarbejdede ligebehandlingsdirektiv.

Kommentarer:

Der er netop ved udformningen af lovforslaget tilstræbt en så direktivnær implementering som muligt, dog således at definitionen af "indirekte forskelsbehandling" følger den tilsvarende og velkendte definition i ligebehandlingsloven. Der er ikke tale om nogen betydningsforskel på "saglige formål" samt "ringere" på den ene side og "legitimt formål" samt "særlig ufordelagtig" på den anden side. Der er alene tale om en sproglig omskrivning, der ligger inden for den skønsmargin, en medlemsstat har ved gennemførelsen af et direktiv i national ret. Det kunne tværtimod skabe usikkerhed, hvis der i ligelønsloven blev introduceret nye formuleringer, som afviger fra de velkendte begreber i den hidtidige implementeringslovgivning. Med bemærkningerne til forslaget er det netop sikret, at der ikke hersker tvivl om begrebernes EU-retlige baggrund, hvilket også vil være af betydning ved en eventuel fortolkning.